

POROČILO O PRESOJI

VLOGE ZA PRVO AKREDITACIJO ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA

Prejeto	19-12-2011	Priloge
Številka zadeve:	201 6033-133/201118	Vredn:

Ime študijskega programa	Izpopolnjevanje iz bibliotekarstva (ŠPIK)
Stopnja in vrsta	program za izpopolnjevanje
Trajanje	eno (1) leto
Vlagatelj	Univerza v Ljubljani, Kongresni trg 12, 1000 Ljubljana (zastopnik prof. dr. Radovan Stanislav Pejovnik, rektor UL)
Predlagatelj	UL Filozofska fakulteta, Aškerčeva cesta 2, 1000 Ljubljana (zastopnik red. prof. dr. Valentin Bucik, dekan FF)
Datum vložitve	21. 7. 2010, dopolnitve 5. 9. 2011 in 23. 9. 2011
Priloge	18 prilog
Popolnost vloge	Vloga je popolna

PODROČJA PRESOJE

1. Vpetost v okolje (9. člen)

Filozofska fakulteta (FF) ima sklenjene dogovore o izvajanju prakse za kandidate na 6 šolah, neformalno sodelujejo z mnogimi šolami v širši regiji, prizadevali si bodo zagotavljati prakso študentom v domačem kraju.

Da bi ugotovili, kje se diplomanti Filozofske fakultete zaposlujejo, so med svojimi diplomanti izvedli anketo o zaposlovanju; rezultate ankete in analize Zavoda za zaposlovanje so upoštevali pri prenovi starih in snovanju novih študijskih programov. Preko obvezne študijske prakse bodo analizirali potrebe po zaposlovanju v bodoče. Sistematičnega spremljanja in presojanja kompetenc diplomantov za druge študijske programe Zavod še nima.

Ugotovitve:

- predlagatelj novega programa je upošteval potrebe okolja, saj bodo kandidati s pridobljenimi kompetencami zaposljivi v šolskih knjižnicah na vseh stopnjah (omenjene kompetence so zakonsko predpisane za delo v šolski knjižnici),
- sistematične evalvacije kompetenc diplomantov še nimajo.

2. delovanje visokošolskega zavoda (10. člen)

Poslanstvo in vizija ter ustrezne strategije Zavoda so javno dostopne na spletni strani FF v Katalogu informacij javnega značaja. Objavljena je notranja organiziranost zavoda in opredeljenost nalog in dolžnosti.

Razvrstitev v dejavnosti:

- po KLASIUS-SRV: 36.200 (družbene dejavnosti)

- po KLASIUS-P: 3221
- po ISCED: (14) izobraževalne vede in izobraževanje učiteljev
- po FRASCATI: družboslovne vede

FF ima razvito znanstveno, raziskovalno in strokovno dejavnost (SICRIS, spletna stran zavoda (mednarodna pisarna, medfakultetne pogodbe) . Vzpostavljeno je ZR sodelovanje in povezanost ZRD z učnimi vsebinami predmetov. FF ima ustrezne kadre za izvajanje programa izpopolnjevanja iz bibliotekarstva (izjava o sodelovanju) in podpisana pisma o nameri za izvajanje prakse študentov bibliotekarstva.

Ugotovitve:

- upoštevani so vsi kriteriji 10. člena Meril, ki se lahko smiselno uporabijo pri presoji programa za izpopolnjevanje.

3. kadri (11. člen)

V vlogi so navedeni vsi nosilci predmetov in njihove kompetence s področja znanstvenega in pedagoškega dela. V okviru učnih načrtov je naveden tudi del njihove relevantne bibliografije.

Na osnovi določil Zakona o visokem šolstvu (UR. I. RS, št. 67/93 in spremembe, Uradno prečiščeno besedilo UR. I. RS 119/06), Statuta Univerze v Ljubljani z dne 21. 12. 2004 (Ur. I. RS, št. 8/05 in spremembe), Meril za volitve v nazive visokošolskih učiteljev, znanstvenih delavcev in sodelavcev z dne 16. 10. 2001, je navedeno skupno število znanstvenih in pedagoških delavcev Fakultete. Za vse nosilce predmetov in njihove sodelavce, ki bodo po odločitvi Senata izvajali predmete tega programa, so priloženi dokazi (v prilogi) o njihovih kompetencah za opravljanje znanstveno-raziskovalnega in pedagoškega dela ter o nekaterih objavljenih delih s predmetnega področja. V vlogi in prilogah k vlogi so dokazila, da so skladno z zgoraj navedenimi pravnimi podlagami, predvideni izvajalci programa izvoljeni v naslednje nazive: v docenta /docentko dr. Andrej Blatnik, dr. Polona Vilar, dr. Marija Petek in dr. Jan Pisanski; v izrednega profesorja/ izredno profesorico pa dr. Alenka Šauperl in dr. Primož Južnič.

Obremenitev nosilcev predmetov predlaganega programa je največja na pedagoških aktivnostih, okoli 40% je znanstvenega in okoli 10% strokovnega dela. Navedeni učitelji so kot nosilci ali so-nosilci predmetov in tudi predavatelji; v učnem načrtu so ustrezno opisali vsebino predmeta, izvedbeni načrt – metode dela, načine poučevanja in učenja, spisek študijske literature za študente (nekatero enote so sicer starejšega tipa) in del bibliografije predavatelja kot dokaz kompetentnosti za navedeno predmetno področje.

Filozofska fakulteta ima Merila za volitve v nazive visokošolskih učiteljev, znanstvenih delavcev in sodelavcev, Univerze v Ljubljani z dne 16. 10. 2001. Njihova uskladitev z Minimalnimi standardi za izvolitev v nazive visokošolskih učiteljev, znanstvenih delavcev in visokošolskih sodelavcev (NAKVIS) je trenutno v postopku.

Na Zavodu je organizirano mednarodno sodelovanje (izmenjava) učiteljev, omogočeno je izobraževanje (nadaljnji študij), raziskovanje in strokovno usposabljanje. Predvideno je, da bo v primeru akreditacije zavoda 58% visokošolskih učiteljev redno in polno zaposlenih.

Senat Filozofske fakultete je ustrezno sestavljen; dekan, visokošolski učitelji in študenti. Skupaj šteje 54 članov, od tega 11 iz vrst študentov, dekan, ostali člani so učitelji, ki zastopajo vse oddelke fakultete. Sestava senat je v skladu z Zakonom.

Strokovna in administrativna pomoč pedagoškemu in znanstvenemu delu je ustrezno organizirana po posameznih oddelkih. Strokovne službe skrbijo za zaposlovanje, habilitacijske postopke in druga kadrovska vprašanja ter za podporo študentom (referat za študente). Fakulteta ima mednarodno pisarno, ki skrbi za izmenjavo učiteljev in študentov, ter tajništvo v vsakem oddelku. Vsak oddelek ima tudi knjižnico. Na fakulteti deluje tudi pravna služba za pravno-ekonomske zadeve in trženje programov.

Ugotovitve:

- Smiselno so upoštevani vsi kriteriji 11. člena Meril. Kadrovska zasedba, obremenitev visokošolskih učiteljev, njihovo vključevanje v različne oblike dela na fakulteti so ustrezni. Merila za volitve v nazive visokošolskih učiteljev, znanstvenih delavcev in sodelavcev, Univerze v Ljubljani, so v postopku usklajevanja z Minimalnimi standardi za izvolitev v nazive visokošolskih učiteljev, znanstvenih delavcev in visokošolskih sodelavcev (NAKVIS).

4. študenti (12. člen)

V vlogi je zapisano, da je število vpisnih mest določeno v sodelovanju z Ministrstvom za šolstvo, ki tudi sofinancira izvajanje študijskega programa. Največ kadra, ki bi končali program iz bibliotekarstva, bi se zaposlilo v osnovni in srednji šoli.

Zavod nima posebne svetovalne službe, ampak študentom na zavodu in bodočim študentom svetujejo zaposleni v referatih za študentska vprašanja, zaposleni v oddelčnih tajništvih in člani Študentskega sveta FF osebno ali preko elektronske pošte oziroma telefona. Informacije so na voljo študentom tudi na Kariernem centru fakultete. Osebe v referatih za študijske zadeve je redno zaposleno.

Zavod sicer omogoča študentom vključevanje v znanstveno-raziskovalno delo. Program za izpopolnjevanje pa ni znanstveno-raziskovalno usmerjen. Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani je za potrebe izvajanja praktičnega izobraževanja za študijski program za izpopolnjevanje iz knjižničarstva sklenila pogodbe s štirimi osnovnimi šolami in dvema gimnazijama, za 5 kandidatov na vsaki šoli, s čimer omogočijo praktično izobraževanje vsem, glede na število predvidenih prostih mest. Vlogi je priloženih 5 pisem o nameri za praktično izobraževanje. Glede na pričakovanja, da bo večina vpisanih kandidatov prišla iz vrst šolskih učiteljev, si bodo kandidati brez težav uredili praktično izobraževanje v svojem okolju.

Organizatorji praktičnega izobraževanja na Filozofski fakulteti sodelujejo s študenti in mentorji v organizacijah, kjer se izvaja praksa.

Študenti na zavodu so organizirani v Študentskem svetu in Študentski organizaciji. Poleg Študentskega sveta fakultete imajo tudi posamezni oddelki Študentski svet oddelka. Organiziranost študentov na zavodu je ustrezna. Študenti imajo prodekana iz vrst študentov, 11 članov v 54-članskem Senatu, predstavniki študentov so tudi člani delovnih komisij Senata, na seje komisij je vedno vabljen tudi predstavnik študentov. Študentski svet seznanja študente in javnost s svojim delom preko spletne strani www.ssff.si.

Zavod redno zbira in analizira podatke o kakovosti izvajanja študijskih programov in o drugih svojih dejavnostih. Na ravni Univerze se izvaja anketa o pedagoškem delu osebja, vključenega pri izvajanju pedagoškega procesa. Rezultati ankete niso javno objavljeni, študentom so pa dostopni samo z namenom podajanja mnenja v postopkih habilitacije. Fakulteta ima težave z zagotavljanjem reprezentativnosti rezultatov anket, saj se malo študentov odloči za izpolnjevanje ankete.

Poleg tega zavod izvaja tudi anketo o dejanski ECTS obremenitvi študentov, ki bi naj vplivala na preoblikovanje študijskega programa oz. prerazporeditev ECTS, čeprav v vlogi in priloženem gradivu ni podrobnejših podatkov o tem, kako se izvaja anketa in posledične analize. Zavod spremlja in analizira tudi vpis novih študentov in njihovo ozadje, na ravni oddelkov pa se ponekod izvaja tudi spremljanje podatkov o diplomantih, njihovi zaposljivosti, kompetencah, zadovoljstvu delodajalcev ipd.

V samoevalvacijskem poročilu, ki je javno objavljeno, je omenjena izvedba anket, ni pa podrobnejšega zapisa izsledkov anket. Rezultati študentske ankete o pedagoškem delu zaposlenih so podatki, ki zaradi varstva osebnih podatkov ne smejo biti javno objavljeni.

Ugotovitve:

- Načrtovana vpisna mesta so v skladu z izkazanimi potrebami okolja,
- Za svetovanje študentom je ustrezno poskrbljeno, obstaja tudi mreža tutorjev,
- Praktično usposabljanje je organizirano in načrtovano tako, da bodo slušatelji programa bibliotekarstva prakso opravljali pretežno v domačem okolju (v šoli, kjer so sicer zaposleni),
- Organiziranost študentov in vključevanje v upravljanje zavoda je na FF ustrezno,
- Fakulteta izvaja evalvacijo izobraževalnega procesa tudi s študentskimi anketami; odzivnost študentov je sicer slaba. Izvajajo se analize obremenjenosti študentov, zaposljivosti diplomantov, odzivih delodajalcev,
- Rezultati anket in analiz so dostopni tistim, ki so do podatkov in informacij upravičeni na podlagi pravnih aktov zavoda.

5. materialni pogoji (13. člen)

Filozofska fakulteta ima dovolj ustreznih prostorov, kar je razvidno iz prilog k vlogi, kot so: materialni pogoji, izpisek iz zemljiške knjige in spletna stran Fakultete. Prostori so primerno opremljeni s sodobno audio, video in multimedijско informacijsko-komunikacijsko tehnologijo.

Fakulteta ima na svojem sedežu urejen dostop za invalide, prilagojeno računalniško opremo za slepe in slabovidne, nima pa še ustreznih prilagoditev za slušno prizadete.

Viri financiranja so zagotovljeni vsaj za čas akreditacije programa (7 let), za uresničevanje vseh dolgoročnih ciljev Fakultete pa predvidena proračunska sredstva ne zadoščajo. Dodatni viri se črpajo na trgu in s šolninami.

Fakulteta ima urejen dostop do študijske literature v oddelčnih knjižnicah, dostop je tudi preko interneta, del gradiv pa je dostopen tudi v e-učilnici. Obvezna in priporočljiva literatura je za študente dostopna brezplačno.

Ugotovitve:

- Fakulteta upošteva kriterije 13. člena Meril za zagotavljanje materialnih pogojev,
- Viri financiranja so zagotovljeni vsaj za čas akreditacije, dolgoročnega načrta za pokrivanje primanjkljaja, ki nastaja med ceno programov in proračunskimi sredstvi Fakulteta še nima,
- Za slušno prizadete študente fakulteta še nima ustreznih prilagoditev.

6. zagotavljanje kakovosti (14. člen)

Univerza v Ljubljani je sprejela Pravila o sistemu spremljanja in zagotavljanja kakovosti Univerze v Ljubljani in Pravilnik o študentski anketi, ki upoštevata mednarodna priporočila in spoštujeta slovensko in evropsko zakonodajo. Vsi oddelki Filozofske fakultete sodelujejo pri izdelavi in objavi letnega poročila o kakovosti. Na različnih nivojih odločanja so vzpostavljeni kriteriji za izboljšanje kakovosti, ki so tudi javno objavljeni.

Izhajajoč iz dejstva, da je za kakovostno znanstveno in pedagoško delo izjemno pomembno vzpostaviti mednarodne povezave in sporazume o sodelovanju, si je Filozofska fakulteta postavila mednarodno povezovanje in sodelovanje kot cilje kakovosti, ki jim sledi. Predlagatelj tega programa še posebej poudarja pomen spremljanja skupnih in posebnih ciljev v zvezi s predlaganim programom.

Filozofska fakulteta izvaja samoevalvacijo več področij svojih aktivnosti (npr. na področju rednega in izrednega študija, raziskovalnega dela, mednarodnega sodelovanja, investicij, knjižnične dejavnosti in založništva, informacijskega sistema, človeških virov, študentov in diplomantov), pa tudi študijskih programov. Pri tem uporabljajo različne metode, pridobljeni podatki se analizirajo. Tudi za izvedbo

predlaganega programa se predvideva evalvacija, sistemsko evidentiranje podatkov o številu vpisanih študentov in njihovem napredovanju, uspešnem dokončanju ipd.

Študenti pripravijo svoj del samoevalvacijskega poročila o delu, ki se nanaša na njihovo vključenost v organe fakultete in na ocenjevanje učiteljev ter drugih sodelavcev (študentske ankete). Ocene učiteljev se upoštevajo pri izvolitvi učiteljev v nazive.

Samoevalvacija se izvaja ob podpori strokovnih služb in uprave Filozofske fakultete, potrjuje jo Senat. Je javno objavljena na spletni strani fakultete. Fakulteta kot članica Univerze v Ljubljani sledi strategiji kakovosti, ki jo je postavila Univerza in je dostopna na spletni strani Univerze

Ugotovitve:

— Filozofska fakulteta spremlja in zagotavlja kakovost v skladu s 14. členom Meril. Pri tem sledi Pravilom in strategiji kakovosti, ki jih je postavila Univerza v Ljubljani.

7. potreba po študijskem programu (16. člen)

Zavod izkazuje potrebe po izvajanju študijskega programa za izpopolnjevanje z mnenjem Zavoda za šolstvo Republike Slovenije – OE Maribor, kot tudi z mnenjem Zveze bibliotekarskih društev, ki razlaga, da zaradi demografskih trendov vedno več učiteljev opravlja dodatno delo v šolskih knjižnicah, za kar potrebujejo dodatno izobraževanje s področja knjižničarstva. V vlogi zavod omenja tudi velik interes, ki je bil prisoten za študijski program za izpopolnjevanje iz knjižničarstva, ki se je izvajal v letih 2002 do 2008, kjer je vedno bilo več interesentov kot prosti mest. Izvajanje študijskega programa je podprto tudi s strani Ministrstva za šolstvo in šport, ki program sofinancira. V vlogi (področje C.2, vprašanje 13) zavod pravi, da je Ministrstvo izrazilo potrebo po študijskem programu in se sklicuje na obrazec, ki ni bil v prilogi, čeprav omenjenega obrazca ni.

Kandidati, ki bodo končali študijski program za izpopolnjevanje, bodo imeli ustrezne možnosti za nadaljevanje študija, saj se lahko vpišejo na drugostopenjski študijski program »Knjižničarstvo«.

Ugotovitve:

- smiselno so upoštevani kriteriji 16. člena Meril.

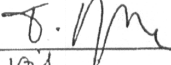
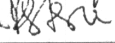
8. organizacija in izvedba izobraževanja – študijski programi 1., 2. in 3. stopnja (17. člen)

Študijski program za izpopolnjevanje iz bibliotekarstva je sestavljen formalno in vsebinsko ustrezno glede na področja, ki jih Fakulteta izvaja. Program je ustrezno

klasificiran glede na vsebino, trajanje in vrsto programa (program za izpopolnjevanje). Program je strokovno dosleden in konsistenten, kompetence kandidatov, ki bodo zaključili izpopolnjevanje, so usklajene z načrtovanimi cilji. Opredeljene so splošne in predmetno-specifične kompetence. Slušatelji se bodo zaposlili v šolskih knjižnicah (v negospodarstvu), lahko bodo pa nadaljevali študij na magistrski stopnji. Potrebe po strokovnjakih, ki bodo zaključili program, so bile izražene s strani Ministrstva za šolstvo in šport, ki program tudi financira. Iz učnih načrtov in vloge je razvidno, da so izpolnjeni kriteriji iz 8. do 14. in 16. člena Meril, ki se nanašajo na vrednotenje in ocenjevanje znanja, priznavanje predhodnih znanj, vpisne pogoje in omejitve, pogoje za dokončanje oziroma nadaljevanje študija. Program se ne zaključi z diplomom in ne daje strokovnega naslova. Program zagotavlja horizontalno povezanost vsebin, vertikalne pa ne, saj traja eno leto. Ovrednoten je s 43 ECTS in temelji na samostojnem delu študentov (79 % ur).

Ugotovitve:

- upoštevani so kriteriji 19. člena Meril (točke 17. člena, razen točk 5, 6, 7, 15, 17 in 18).
- Program je ovrednoten z 43 ECTS
- Učni načrti predvidevajo majhno število kontaktnih ur, 79 % se predvideva samostojnega dela študentov. Iz učnih načrtov ni razvidno, da je tak delež samostojnega dela upravičen zaradi posebnih metod dela (npr. e-izobraževanja, samostojnega seminarskega dela ipd.); tolikšen delež samostojnega dela študentov v praksi lahko pomeni težje preverjanje pridobljenih kompetenc,
- Gre za program izpopolnjevanja, zato študij ni znanstveno-raziskovalno naraven. Program je zasnovan kot vseživljenjsko učenje; za delo v knjižnici mora učitelj pridobiti dodatna znanja.

	<i>Ime in priimek</i>	<i>Datum</i>	<i>Podpis</i>
Član-koordinator	Dr. Tatjana Kovač	14.12.2011	
Član	Dr Tatjana Aparac-Jelušič	14.12.2011.	
Član	Nikola Risteski	14.12.2011	

V kolikor kateri od članov ne more podpisati skupnega poročila zaradi oddaljenosti, se priloži identični izvod skupnega poročila, ki ga podpiše ta strokovnjak in pošlje predsedniku, predsednik pa ga priloži k skupnemu poročilu.